

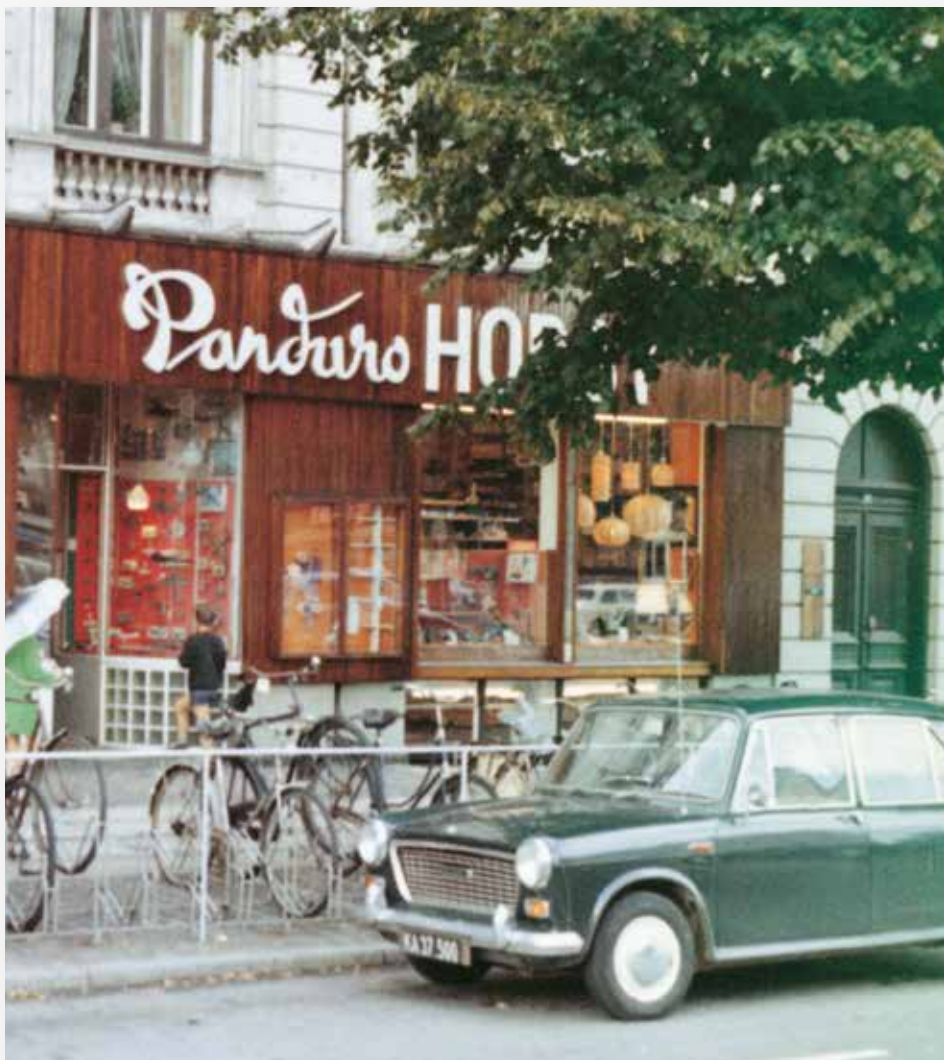
The image features a collection of approximately ten dark-colored ceramic plates and bowls of various sizes and finishes. Some pieces are cracked, with golden-brown repair lines visible. One bowl in the lower-left quadrant contains a single, bright golden egg. The items are arranged on a dark, textured grey surface. The overall aesthetic is rustic and artistic.

Bærekrafts- rapport 2018

panduro[®]

CREATIVE
PARTS
OF
SCANDINAVIA

s panduro
SINCE 1954

*Pandurobutikken i København, på midten av 1950-tallet.
BILDE: Privat.*

Innhold

CEO har ordet	4
Om Panduro	4
Bærekraft for kreative.....	5
Bærekraft for oss.....	5
Bærekraftsrapportens innhold	6
Verdikjede og interesser	7–9
Vesentlighetsanalyse	10–11
Våre bærekraftsmål	12
Videreutvikle arbeidet med vår Code of Conduct.....	12
Leverandørvurdering via Score Card.....	12
Nye bærekraftsmål.....	13
Miljø	14
Miljøstyringssystem og energiarbeid.....	14
Produktsikkerhet.....	14
Bærekraftig sortiment.....	15
Sosiale forhold	16
Samarbeid SOS Barnebyer.....	16
Øvrig samarbeid.....	16
Medarbeidere	17
Mangfold.....	17
Våre verdier.....	17
Menneskerettigheter	19
Diskriminering.....	19
Arbeid mot korrupsjon	19

BILDER: Bli Studio AB hvis ikke annet er oppgitt.

Rickard Kemfors, CEO

CEO har ordet

Vi tar vårt ansvar på alvor

Vi som arbeider hos Panduro er sikre på at bedrifter og organisasjoner som tar CSR-spørsmål på alvor, er de som kommer til å overleve i fremtiden. Det handler ikke lenger bare om å følge lover og møte endringer, men å gå enda lenger.

Det er en selvfølge at produktene som våre kunder kjøper, skal være sikre og oppfylle alle lovkrav. Det er lett å skrive, men det krever mye forebyggings- og kontrollarbeid i vår organisasjon. Men, våre kunder har rett til å forvente dette. Panduro står for kvalitet og bærekraft. Hvis vi av en eller annen grunn er usikre, velger vi aktivt bort leverandører eller produkter.

Vi forsøker også å gjøre enda litt mer.

Et eksempel er vårt mangeårige og tette samarbeid med SOS Barnebyer.

Panduro arbeider for en bærekraftig samfunnsutvikling på linje med FN's Agenda 2030. Vi erkjenner at vårt bærekraftsarbeid er en lang reise, og det står mye igjen å oppdage og gjøre.

Vi ser fram til å fortsette vår reise sammen med kunder, personale og leverandører.

Har du spørsmål, tips eller ideer er du alltid velkommen til å kontakte oss.

Rickard Kemfors
Rickard.Kemfors@panduro.se

Om Panduro

Panduro tilbyr artikler som utvikler både barns og voksnes kreativitet gjennom inspirasjon og ideer. Vi skal oppleves som innovative og skape nye segmenter innenfor vårt marked. Våre kunder, medarbeidere, leverandører og andre interessenter skal ha tillit til oss på grunn av kvaliteten på våre produkter, vårt sosiale ansvar og vårt miljøarbeid.

Panduro ble til av ren skaperglede da spanskettede Carlo Panduro begynte å lage souvenirer og smykker i etterkrigstidens Danmark. Hans sønn Jørgen knyttet seg snart til familievirksomheten og begynte å selge materiell til den offentlige sektoren.

På midten av 1950-tallet ble den første Panduro-butikken åpnet på Nørrevold i København. I 1962 gikk reisen over Øresund og Panduros første svenske butikk ble åpnet på Södra Förstadsgatan i Malmö.

Panduro har ca. 900 ansatte og har virksomhet i sju land med 104 butikker, samt salg via e-handel og forhandlere. I 2016 ble kunstbutikken Kreatima kjøpt opp og dermed ble Panduros produktportefølje utvidet ytterligere.

Sverige 425 ansatte – 37 butikker

Norge 155 ansatte – 19 butikker

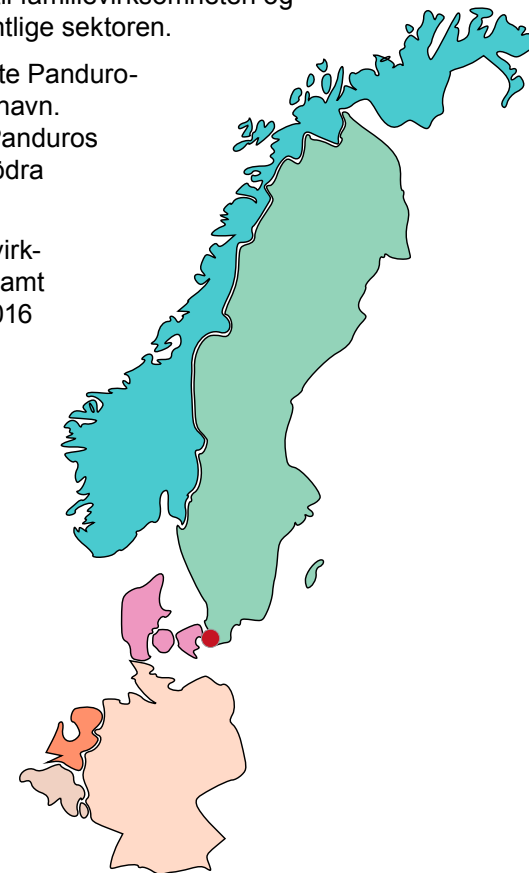
Danmark 141 ansatte – 18 butikker

Tyskland 21 ansatte – 3 butikker

Belgia 15 ansatte – 4 butikker

Nederland 159 ansatte – 23 butikker

● Hovedkontor og hovedlager, Malmö

Bærekraft for kreative

Vi tror at verden, både for store og små, blir mye bedre hvis flere oppdager sin kreativitet og lar den digitale verden være et alternativ. Å være kreativ og skape noe med hendene er bra for menneskers helse, fordi det:

- utvikler fantasien og evnen til å tenke løsningsorientert
- forbedrer konsentrasjon og selvkontroll
- fremmer en gjennomtenkt og utforskende tenkemåte
- reduserer stress
- gir mye glede og kvalitetstid sammen med barn, familie, slekt og venner

Vi håper også at produktene i vårt sortiment skal bidra og inspirere til kreativitet som fører til gjenbruk av gamle produkter og materialer.

Bærekraft for oss

Panduros hovedkontor og hovedlager har et miljøstyringssystem som har vært sertifisert i henhold til ISO 14001 siden 2006. Sertifiseringen hjelper oss å skape forutsetninger for å nå våre bærekraftsmål og arbeide med kontinuerlige forbedringer.

For å kunne arbeide på en målrettet og effektiv måte er våre mål, policys og rutiner dokumenterte i vårt miljøstyringssystem. Systemet inneholder også støtte for håndtering av saker innen rapportering, korreksjon og forebygging av avvik. Vi har utviklet handlingsplaner for hvordan vi skal arbeide for å nå de oppsatte målene.

Våre kunder er interesserte i bærekraft og forventer at Panduro viser hvilken innsats som gjøres og hvordan vi forbedrer oss på området.

Agenda 2030 er FNs plan for bærekraftig utvikling, med 17 globale mål som påvirker hele verden. Formålet med agendaen er å forbedre verden for fremtidige generasjoner ved at alle deltar og driver bærekraftsarbeidet videre.

Våre kunder er interesserte i hvordan vi arbeider med bærekraft og det er merkbart gjennom det økte antallet spørsmål vi mottar. Kundene forventer at Panduro skal ligge i forkant, og gjennom bærekraftsarbeidet har vi mulighet til å vise vår utvikling og hvordan vi forbedrer bærekraften med det vi gjør.

Bærekraftsrapportens innhold

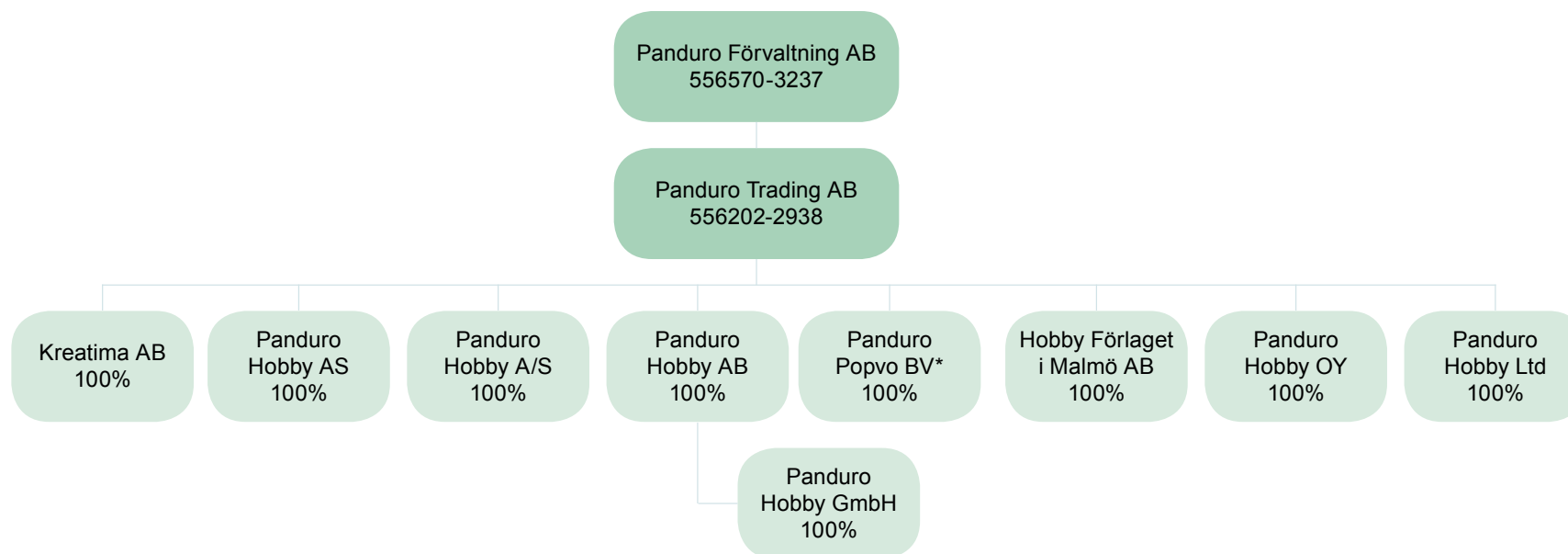
Innholdet i denne rapporten refererer til morselskapet Panduro Förvaltning, org. Nr. 556570-3237. Selskapene som hører inn under dette er Panduro Trading, Panduro Hobby AB, Panduro Hobby AS Norge, Panduro Hobby A/S Danmark, Panduro Hobby GmbH Tyskland og Popov BV. Følgende selskaper i konsernet er "sovende": Kreatima AB, Hobby Förlaget i Malmö AB, Panduro Hobby OY og Panduro Hobby Ltd.

Formålet med rapporten er å informere våre interessenter om vårt arbeid med å skape et mer bærekraftig samfunn. Målene som presenteres i denne rapporten er basert på FN's 17 globale bærekraftsmål.

Bærekraftsrapporten er utarbeidet i henhold til svensk lov 2016:947 om endring i Årsredovisningslagen 1995:1554. Rapporten refererer til regnskapsåret 2018 og nøkkeltallene er innhentet i denne perioden.

Bærekraftsrapporten er utarbeidet for hele konsernet. Alle nøkkeltallene som presenteres gjelder kun for det svenske selskapet Panduro Hobby AB, org. Nr. 556073-6356. Panduro Hobby A/S Danmark, Panduro Hobby AS Norge og Panduro Hobby GmbH Tyskland er først og fremst salgskontorer med leide lokaler. De fleste av produktene som selges i Danmark, Norge og Tyskland kjøpes sentralt fra Sverige og distribueres fra hovedlageret. Leverandørene til disse tre datterselskapene er derfor alle leverandører som det svenske morselskapet har forhandlet med og behandles derfor etter de prinsipper som gjelder der. Popov BV*, som opererer i både Nederland og Belgia, gjør 38 prosent av sine innkjøp via det svenske selskapet.

* **Popov BV driver butikker og e-handel under navnet Pipoos.**

Vision: To make the world a little bit more creative and fun

Mission: Lead the development of craft in Europe by inspiring and stimulating customers' creativity through knowledge, innovation and quality products.

Forretningsmodell: Panduros sortiment består av både egenutviklede produkter og produkter i andre varemerker. Vi selger gjennom tre kanaler: 1) Butikker, 2) E-handel og 3) Forhandlere. Vi arbeider med eksterne partnere for produksjon av produkter i våre egne varemerker.

Verdikjede og interessenter

Panduros viktigste interessenter er våre kunder, medarbeidere og leverandører. Det er viktig at vi kommuniserer med våre interessenter og er mottakelige for deres forventninger, krav og ønsker på bærekraftsområdet. I 2019 har vi ambisjoner om å gjennomføre undersøkelser og kartlegging, for eksempel om kundenes og medarbeidernes tilfredshet.

Vår verdikjede er bygget opp i fem trinn, fra produktet er valgt inn i sortimentet og helt fram til produktet når kunden. Ved å ta utgangspunkt i vår verdikjede og samtidig ha produktets hele livssyklus i tankene, gir det oss mulighet til å finne ut hvordan vi kan arbeide for bærekraftig utvikling. I oversikten (se side 8 og 9), presenteres de utfordringen som er identifisert, samt de policys og andre tiltak som selskapet gjør innen de ulike bærekraftområdene.

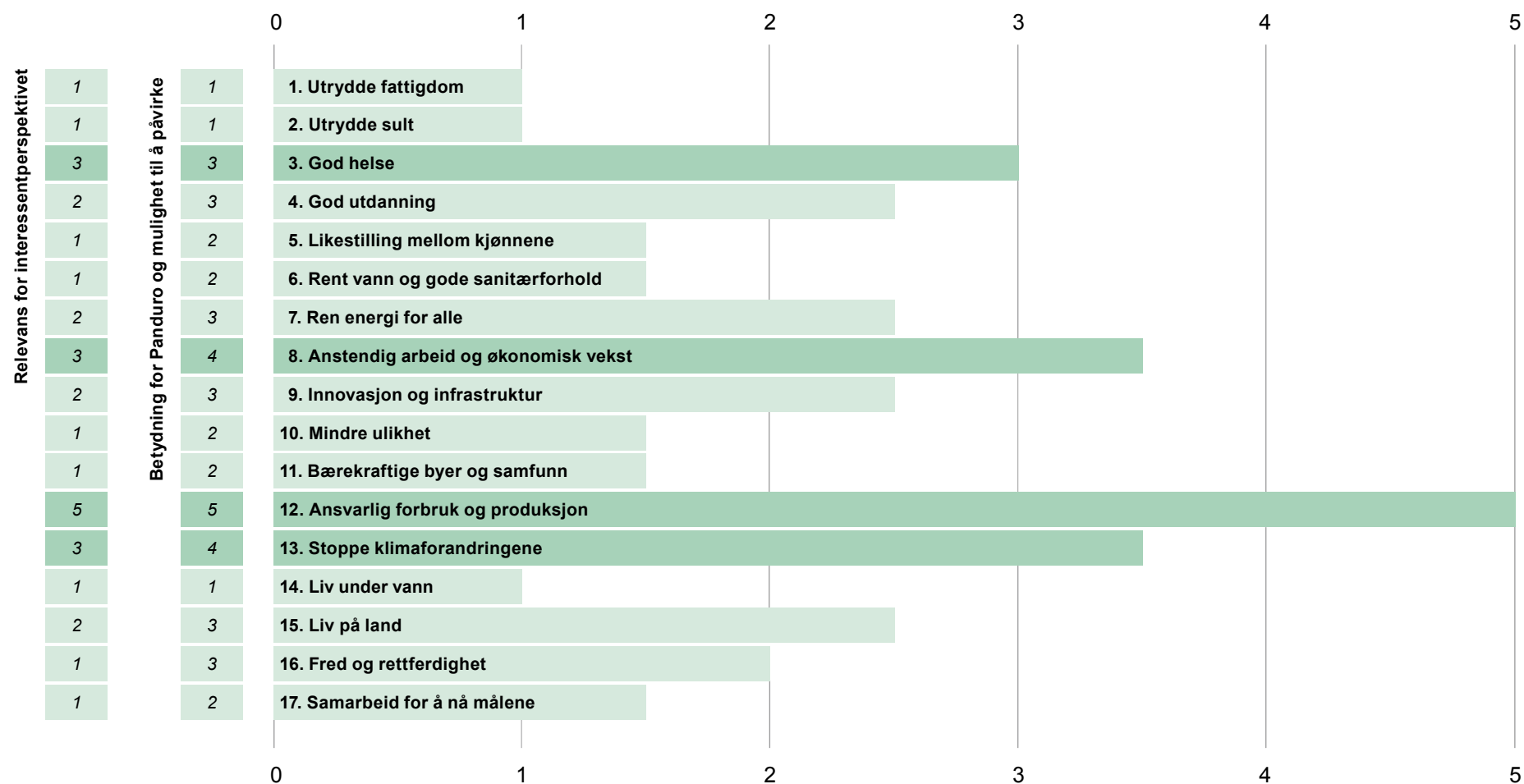

Bærekraftsrisiko	Del av verdikjeden	Tiltak	Styringsdokument
Miljø			
Begrensede naturressurser	Hele verdikjeden	Valg av materialer i produkter og emballasje. Arbeid med å forbedre vår emballasje fra et gjenvinningssynspunkt. Deler av sortimentet forenkler gjenbruk og reparasjon.	Internt fokus: Miljø- og ansvarspolicy. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Utslipp	Produksjon, logistikk, medarbeidere	Oppfølging av utslipp i forbindelse med transport. Overvåking av returmengde. Arbeid med samlasting og pakketetthet.	Internt fokus: Miljø- og ansvarspolicy, firmabilpolicy, reisepolicy. Eksternt fokus: Shipping info and packing guideline, Code of Conduct.
Energiforbruk	Hele verdikjeden	Oppfølging av energiforbruk via energikartlegging ved hovedkontor og i butikk. Bytte ut belysning i butikk.	Internt fokus: Miljø- og ansvarspolicy. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Vannforbruk	Produksjon, sortiment, medarbeidere	Bedriften er kranmerket, vi serverer kun kranvann og ikke flaskevann i virksomheten.	Internt fokus: Miljø- og ansvarspolicy. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Dyreetisk bærekraftig produksjon	Produksjon	Alle leverandører innen relevante produktkategorier skal ha signert Panduro Animal Welfare Policy.	Eksternt fokus: Animal Welfare Policy.
Produktsikkerhet og kjemikaliebruk	Sortiment, produksjon, kunde	Kravdokumenter til leverandører. Kontroll av produkter med tester, analyser og gjennomgang av innhold.	Internt fokus: Miljø- og ansvarspolicy, rutine for produktkontroll. Eksternt fokus: Code of Conduct, Kravdokument for ulike produktkategorier.
Produktkvalitet	Sortiment og produksjon	Fysisk kontroll av produkter og produktprøver.	Internt fokus: Miljø- og ansvarspolicy, rutine for produktkontroll.
Avfallshåndtering	Hele verdikjeden	Oppfølging av avfallsmengder fra hovedkontor og lager. Informasjon om avfallshåndtering av emballasje og enkelte produkter til kunder via nettet.	Internt fokus: Miljø- og ansvarspolicy, rutiner for avfallshåndtering. Eksternt fokus: Code of Conduct.

Bærekraftsrisiko	Del av verdikjeden	Tiltak	Styringsdokument
Sosiale forhold og personale			
Lønn	Produksjon, logistikk og medarbeidere	Avtalt lønn som utbetales regelmessig og til rett tid. Kontinuerlig arbeid for like lønnsforhold. Leverandører skal sørge for akseptable arbeidsvilkår, lønn og rettigheter for ansatte.	Internt fokus: Personalthåndbok, Likestillingsplan, Mangfoldspolicy, Arbeidsmiljøpolicy. Eksternt fokus: Code of Conduct
Helse og sikkerhet	Produksjon, logistikk og medarbeidere	Systematisk arbeidsmiljøarbeid. Avtale om bedriftshelsetjeneste, databriller samt samt bidrag til trening for friskmelding. Leverandører skal utdanne ansatte innen arbeidssikkerhet.	
Overtid	Produksjon, logistikk og medarbeidere	Selskapets medarbeidere skal arbeide i henhold til nasjonal lovgivning, gjeldende kollektivavtaler samt retningslinjene i Personalthåndboken. Leverandører skal sørge for at arbeidstimer og overtid ikke overstiger retningslinjene i Code of Conduct.	
Organisering	Produksjon, medarbeidere	Ansatte har frihet til å danne og være medlem i en fagforening og å forhandle med arbeidsgiveren i henhold til nasjonal lovgivning.	
Respekt for menneskerettigheter			
Barne- og tvangsarbeid	Produksjon	Leverandører skal sørge for at barn ikke blir utsatt for potensielt skadelig eller farlig arbeid. Leverandører skal sørge for at det ikke forekommer tvangsarbeid.	Internt fokus: Personalthåndbok. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Unge arbeidstakere	Produksjon, medarbeidere	Alle medarbeidere samt ansatte hos leverandører i alderen 15–18 år skal behandles i henhold til sin unge alder. Begrensninger av arbeids- og overtid bør spesielt respekteres for unge arbeidere.	
Disiplinære tiltak	Produksjon, medarbeidere	Ansatte skal behandles med respekt og verdighet. Ingen ansatte skal under noen omstendighet utsettes for noen form for fysisk, seksuell eller psykisk avstraffelse eller trakassering.	
Diskriminering	Produksjon, medarbeidere	Ansatte skal ikke diskrimineres på grunn av etnisitet, kjønn, religion, politisk overbevisning, nasjonalitet, sosial bakgrunn eller annen årsak.	Internt fokus: Likestillingsplan, Mangfoldspolicy. Eksternt fokus: Code of Conduct.
Arbeid mot korrupsjon			
Korrupsjon og bestikkelser	Produksjon, logistikk og medarbeidere	For medarbeidere og leverandører er det ikke tillatt å tilby, be om eller ta imot uberettiget belønning i forbindelse med Panduros virksomhet.	Internt/eksternt fokus: Code of Conduct.

Vesentlighetsanalyse

Panduro har laget en vesentlighetsanalyse med bakgrunn i FN's 17 globale bærekraftsmål. Formålet med analysen er å prioritere de bærekraftspørsmålene som er viktigst for selskapet og våre interessenter. Analysen er gjort med utgangspunkt i retningslinjene fra Global Reporting Initiatives (GRI). Vi har vurdert relevansen fra et interessentperspektiv og betydningen for Panduro samt selskapets mulighet til å påvirke. Rangeringen er basert på en skala fra 1–5, der 5 har størst betydning.

FN's bærekraftsmål Agenda 2030 – 17 globale mål for bærekraftig utvikling

Følgende fire mål er vurdert å være de mest relevante for Panduro:

Mål 12 Ansvarlig forbruk og produksjon:

Vi mener at det er viktig å produsere varer på en bærekraftig måte. Samtidig bidrar vi til kunnskap om gjenbruk og tilbyr et bredt sortiment for å gjenbruke produkter. Det er viktig for oss å redusere mengden av skadelige kjemikalier i våre produkter og håndtere avfall på en ansvarlig måte.

Mål 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst:

Det er viktig at vi fortsetter å være innovative og har en kontinuerlig utvikling på området. Samtidig verner vi om arbeidstakerens rettigheter og vil fremme et trygt arbeidsmiljø. Anstendig arbeid og lik lønn for likt arbeid er grunnleggende verdier hos Panduro. Vi tilbyr årlig praktikantplasser samt arbeidstrening for langtidssykmeldte.

Mål 13 Stoppe klimaendringene:

Gjennom vårt miljøstyringssystem arbeider vi kontinuerlig for å forbedre vårt miljøarbeid og utdanne våre medarbeidere på området. Vi arbeider blant annet med å redusere klimapåvirkningen fra innkommende transport fra leverandører og utgående transport til butikker og kunder.

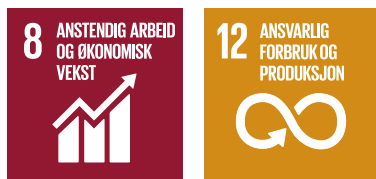

Mål 3 God helse:

Å være kreative og skape noe, er bra for mennesker. Kreativitet fremmer utvikling av fantasien og evnen til å tenke løsningsorientert. Å skape noe med hendene er i tillegg avstressende. Det er viktig at alle menneskene i vår verdikjede skal ha det bra.

Våre bærekraftsmål

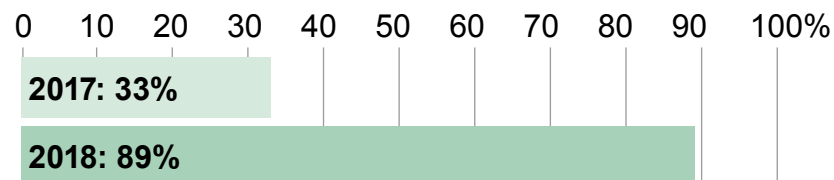
Videreutvikle arbeidet med Code of Conduct

Panduro har i flere år arbeidet suksessivt for at våre leverandører skal skrive under på vår Code of Conduct. Arbeidet startet med leverandører som opererer i land som vi vurderte hadde de største bærekraftsutfordringene, for eksempel leverandører i Asia. I 2018 var målet at samtlige europeiske leverandører, av våre hundre største produktleverandører, skulle ha signert Panduro Code of Conduct. På slutten av året manglet bare noen få signaturer.

I 2018 ble det satt to nye mål for arbeidet med Code of Conduct. For det første skal alle leverandører av produkter ha signert dokumentet senest innen år 2020. Det er også en ambisjon at våre speditører samt leverandører som bare leverer til Popov BV, også skal signere dokumentet. Samme år skal vi også ha utviklet et system for hvordan vi skal følge opp om leverandørene lever opp til kravene som stilles i vår Code of Conduct.

I 2018 skal samtlige europeiske leverandører, av våre 100 største leverandører av produkter, ha signert Panduros Code of Conduct.

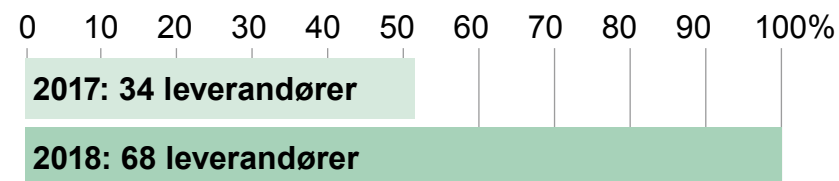
Leverandørvurdering via Score Card

Panduro vurderer våre leverandørers prestasjoner basert på et system som vi kaller Score Card. Denne leverandørvurderingen inkluderer et bredt spekter av parametere fra pris, kvalitet og service til etterlevelse av lover og tilgjengelighet av dokumentasjon. Formålet er at vurderingen skal kunne brukes i møter med leverandøren for å skape en åpen dialog, noe som er nyttig i et langvarig kundeforhold. I 2018 var målet at 60 leverandører skulle være vurdert. Et mål vi lyktes med å oppnå, og i slutten av året var 68 leverandører vurdert.

I 2019 er målet at Panduros 100 største leverandører av produkter skal være vurdert i henhold til systemet.

Leverandørvurdering via Score Card: I 2018 skal 60 leverandører være vurdert.

Nye bærekraftsmål

I 2018 besluttet Panduro to nye bærekraftsmål som selskapet skal arbeide med de neste årene.

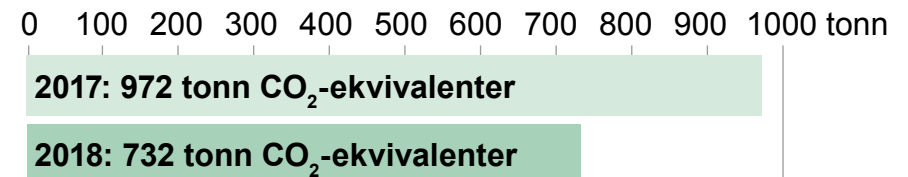
Vår emballasje:

Det første målet handler om å bruke de begrensede globale naturressursene mer effektivt ved å gjennomgå materialene i vår emballasje. Det overordnede målet er å øke andelen resirkulerbar emballasje og emballasje laget av resirkulerte råvarer. I første omgang skal vi i 2019 utarbeide en avtale for de leverandørene som tilbyr oss produkter i plastemballasje. Deretter skal vi senest innen 2020 ha gjennomført en kartlegging av andelen plastemballasje som er resirkulerbar av emballasje for produkter av vårt eget varemerke.

Redusere utslippene fra vår transport:

Det andre målet handler om vår klimapåvirkning fra vår varetransport fordi dette bidrar til klimaforandringene, som er en av vår tids store bærekraftsutfordringer. I løpet av 2020 vil vi hos Panduro derfor redusere kulldioksidutslippene fra vår transport med 20 % sammenlignet med 2017. For å kunne nå dette målet, har vi satt oss et delmål om at antall paller levert til våre butikker i Sverige, Norge og Danmark skal ha gått ned med 30 % i 2020 sammenlignet med 2017. I 2018 gikk antall paller levert til våre butikker ned med 10 %.

Miljø

Miljøstyringssystem og energiarbeid

Panduros hovedkontor og hovedlager har et miljøstyringssystem som har vært sertifisert i henhold til ISO 14001 siden 2006. Vi tar i henhold til dette ansvar for stadig å forbedre vårt miljøarbeid. I løpet av 2018 har det blitt gjort mye arbeid for å forbedre vårt miljøstyringssystem og sikre at det oppfyller kravene i den nyeste versjonen av standarden (ISO 14001: 2015). Systemet innebærer at Panduro har en rekke dokumenterte policys og rutiner som vedrører miljøforhold. De viktigste er vår Miljø- og ansvarspolicy, Animal Welfare Policy samt vår Reisepolicy. Styringssystemet hjelper oss til å ha et tydelig dokumentert arbeid med etterlevelse av lovgivning på miljøområdet. Sertifiseringen betyr at Panduros miljøarbeid årlig blir gransket av både interne revisorer og en ekstern revisor. Disse granskingsprosessene bidrar til å sikre at vi kontinuerlig forbedrer vårt miljøarbeid.

I tillegg til miljømålene som tidligere ble beskrevet under bærekraftsmålene, har vi også mål for vår kommunikasjon med kundene om miljø. Vi måler også avfallsmengder, el- og varmekonsum. De største mengdene avfall som ble generert i 2018 var bølgepapp og brennbart avfall som ikke kunne sorteres. I løpet av året begynte vi innsamling av tekstilavfall for resirkulering som et tiltak for å redusere mengden brennbart avfall.

I 2017 og 2018 har sertifiserte kartleggere av energi gjennomført en energimåling for vår virksomhet. Dette har resultert i en rapport som beskriver en rekke tiltak for å redusere vårt energiforbruk. Mange av tiltakene krever store investeringer og Panduro arbeider akkurat nå med å se på mulighetene for å gjennomføre de mest relevante tiltakene. El-forbruket i løpet av året utgjorde 988 038 kWh og oppvarming 1 251 916 kWh. Begge disse tallene er på nivå med foregående år.

Våre kunder og medarbeidere blir mer og mer miljøbevisste, noe vi tar hensyn til. Vi mottar stadig spørsmål og tips fra våre kunder og medarbeidere om forbedringer på miljøområdet. Gjennom et utarbeidet system for å dokumentere disse viktige synpunktene, bidrar de til at vårt bærekraftsarbeid hele tiden forbedres.

Produktsikkerhet

Med vårt brede sortiment har vi hos Panduro mulighet til å gjøre en forskjell ved å gjøre material- og produktvalg som er i tråd med våre verdier. Vi arbeider for å levere produkter av høy kvalitet og god pålitelighet når det gjelder sikkerhet, helse og miljø. Derfor har vi dokumenterte rutiner for å sikre at alle produkter er trygge for menneskers helse og for miljøet. Vi arbeider med kravspesifikasjoner for alle produktkategorier i sortimentet, og disse oppdateres fortløpende når det er lovendringer. Våre minstekrav er krav etter loven og anbefalinger fra myndigheter og bransjeorganisasjoner.

Produktsikkerhetsarbeidet omfatter også mye arbeid med å gjennomgå testrapporter og produktinnhold. Det er viktig at produktene er tilpasset brukeren og det er spesielt viktig med sikkerhet når det gjelder produkter beregnet for barn.

Panduro Dough Bio Organic

Panduro Dough Bio Organic, vår barneleire med økologiske ingredienser.

Bærekraftig sortiment

I samsvar med vår miljø- og ansvarspolicy ønsker vi gjennom våre produkter å skape kreativitet som fører til forlenget levetid for andre produkter og øke resirkulering av materialer. Ved å tilby produkter som bidrar til å forlenge levetiden til andre produkter, ønsker vi å bidra til et mer bærekraftig samfunn. Vi prøver derfor å markedsføre hvordan våre produkter kan brukes til dette formålet. I 2019 vil vi arbeide ekstra med dette i vår markedsføring av et antall forskjellige serier med maling i vårt sortiment.

Vi har ambisjon om å øke vårt bærekraftige sortiment. Vi har for eksempel en hel serie med svanemerket maling. Miljømerket Svanen betyr at innholdet i produktets miljøpåvirkning blir vurdert og godkjent av en tredjepart.

Vi arbeider også på andre områder for å gjøre vårt sortiment mer bærekraftig, for eksempel ved å fjerne kritikkverdige råvarer fra enkelte produkter, som palmeolje fra en av våre såpemasser. Det er også gjort aktive valg av ingredienser i arbeidet med å utvikle en ny lekeleire for barn, som kun inneholder økologiske plantebaserte ingredienser og ulike salter.

Panduro har også en Animal Welfare Policy som stiller krav til godt dyrehold. Vi er bevisste på utfordringen med å følge opp kravene og derfor deltar vi i dialoger med interessenter og andre innen varehandelen. Vi arbeider også for å gjøre aktive valg av leverandører og opprinnelsen til den råvaren som våre produkter er laget av. Dette for å redusere transport, men også for lettere å kunne sikre godt dyrehold og sikker bruk av kjemikalier. Derfor har vi for eksempel en serie lærprodukter fra Sverige.

Vegetabilsk såpemasse, høyt glyserininnhold for ekstra fuktighetsbevarende egenskaper. Inneholder ikke sulfat og palmeolje.

Å male om gamle ting er en miljø- og klimavennlig måte å oppdatere ting du allerede har hjemme.

Svensk lær, garvet med planter. Tryggere både for mennesker og miljø.

Sosiale forhold

Gode sosiale forhold er et grunnleggende krav for alle som arbeider med produksjon av eller som transporterer våre produkter. Panduro vil sikre at produktene er produserte etter en akseptabel standard for arbeidsmiljø og arbeidssikkerhet. Panduros Code of Conduct er det viktigste styringsdokumentet på dette området og inneholder krav til leverandører når det gjelder lønn, helse og sikkerhet, overtidarbeid og samarbeid med fagforeninger for ansatte.

Samarbeid med SOS Barnebyer

Siden 2014 har Panduro samarbeidet med SOS Barnebyer for å hjelpe utsatte barn rundt omkring i verden. SOS Barnebyer er en politisk og religiøst uavhengig organisasjon, og har som oppgave å gi barn en trygg oppvekst, fylt med kjærlighet. Blant annet hjelper organisasjonen barn som er foreldreløse og alene å finne en ny familie i en av barnebyene.

Vi synes at alle barn burde få vokse opp i trygghet, uansett hvor de er født. Derfor samarbeider vi med SOS Barnebyer og støtter deres kamp for utsatte barn rundt omkring i verden. Siden samarbeidet startet, har vi sammen med våre kunder samlet inn 1,4 millioner kroner!

Siden 2017 har vi valgt å fokusere på SOS Barnebyers innsats i Santa Cruz, Bolivia. Her lever majoriteten av befolkningen i fattigdom og mange barn er foreldreløse eller risikerer å bli overlatt til seg selv. SOS Barnebyer arbeider med å styrke familier slik at de kan holde sammen, og gi barna som er skilt fra sin familie en trygg oppvekst.

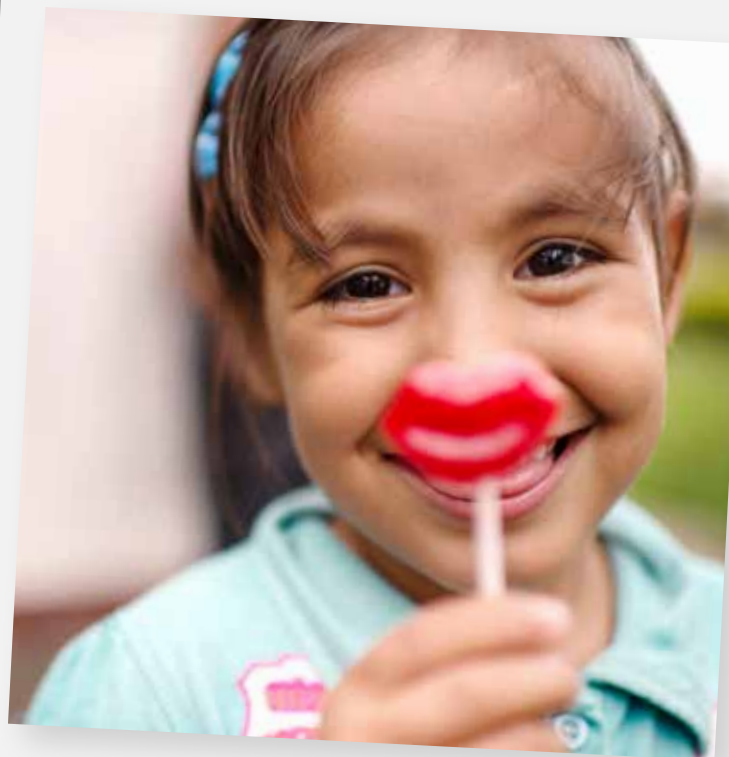
I noen av de mest utsatte områdene i Santa Cruz driver SOS Barnebyer en integrert barneby, barnehagevirksomhet og et program for å styrke familier. Gjennom dette programmet får 924 barn og voksne hjelp slik at de kan fortsette å leve sammen. I barnebyen bor det i dag 56 barn i åtte SOS-familier og i slutten av november stod ytterligere fem familiehus klare for innflytting.

Barnehagevirksomheten som SOS Barnebyer driver i Santa Cruz vil i 2019 omfatte 190 barn. SOS Barnebyer hjelper også til med å utdanne personalet i Montessoripedagogikk for at de skal kunne hjelpe og støtte barna.

Øvrig samarbeid

Panduro støtter også barnevirksomheten på kunstmuseet **Louisiana** i danske Humlebæk og på **Henie Onstad Kunstsenter** utenfor Oslo.

Panduro sponser også **Ung Företagsamhet**, som i samarbeid med blant annet Svenskt Näringsliv utdanner grunnskole- og gymnaselever i entreprenørskap, kreativitet og forretningsvirksomhet. Dette skjer for eksempel ved at elevene starter og driver egne elevbedrifter.

*For å bli en trygg voksen kreves det en trygg barndom.
Det er dagens barn som skal lede og påvirke vårt samfunn
i morgen. Vi behøver dem i framtiden, og de behøver oss nå.*
BILDE: Maja Brand.

Medarbeidere

Panduro er en familiebedrift som tar vare på sine ansatte. Hvis våre ansatte har det bra, har også selskapet det bra. Vårt arbeid er basert på fastsatte policies der bærekraft er viktig. Disse suppleres og samles i en personalhåndbok, likestillingsplan, mangfoldspolicy og arbeidsmiljøpolicy.

For at organisatorisk og sosialt arbeidsmiljø skal være så godt som mulig, fremmer Panduro en åpen dialog mellom ledere og ansatte, årlige medarbeidersamtaler og et godt arbeidsmiljø. Det fysiske arbeidsmiljøet for våre ansatte er forskjellig i butikkene, lageret og kontoret og er tilpasset tilsvarende. Vi har en utarbeidet arbeidsmiljøpolicy og arbeider kontinuerlig med SAM (systematisk arbeidsmiljøarbeid). Vår ambisjon er å gjennomføre medarbeiderundersøkelser i 2019 for å følge opp hvordan ansatte opplever Panduro som arbeidsplass.

Sykefraværet for Sverige i 2018 utgjorde 6 %.

Vi arbeider aktivt med helseforbedrende tiltak som omfatter alle ansatte. Vi har avtaler for bedriftshelsetjeneste, databriller og fordelaktige avtaler for bidrag til trening for friskmelding.

Arbeidet med likestilling skal være en kontinuerlig prosess i utviklingen av personale og virksomhet. Likestilling skal være på agendaen som en vanlig del av avdelingsmøter og som et ledd i lederopplæring.

Sammensetningen av Panduros ansatte i Sverige i 2018 besto av 87 % kvinner og 13 % menn.

Som en del av vårt likestillingsarbeid når det gjelder rekruttering har vi ambisjoner om å ansette den som representerer det underrepresenterte kjønnnet først, dersom kandidatene ellers har like kvalifikasjoner. Vi arbeider også med å forebygge og forhindre seksuell trakassering, og målet er at alle skal føle seg trygge i vårt miljø.

Mangfold

Panduros virksomhet er preget av den oppfatning om at alle har og skal sikres likeverd uansett kjønn, etnisk eller religiøs tilhørighet,

trosoppfatning eller seksuell legning. Vi er opptatt av å imøtekomme ønsker og gjøre justeringer som går på for eksempel religiøse eller etniske hensyn. Det er viktig for oss å aktivt forhindre alle former for trakassering.

Innen rekrutteringsarbeidet er vi opptatt av å oppmuntre til søknader fra personer med ulik bakgrunn. Mangfoldsarbeidet styres av vår mangfoldspolicy.

Våre verdier

Basert på verdikjeden vår og for å samle våre medarbeidere om felles verdier og strategiske mål, har vi i 2018 lansert og implementert våre Core Values i de skandinaviske selskapene. Våre Core Values er en viktig del av virksomheten og en felles plattform for vårt samarbeid. Det har i 2018 vært gjennomført workshops for å implementere våre Core Values i det daglige arbeidet, innenfor alle avdelinger og funksjoner i virksomheten.

Passion

– we are passionate about our customers, products, brand and employees

Focus

– we are focused and able to prioritize, make choices and decisions

Have fun

– we celebrate success and create a good atmosphere

Team play

– we stick together, show interest, share knowhow amongst colleagues and take care of each other

Entrepreneurship

– we are doers, curious, eager to learn and take initiatives

Team play

Jørgen Panduro
Entrepreneurship

Passion

Have fun

Focus

Menneskerettigheter

Sosialt ansvar er grunnleggende for hele Panduros virksomhet. Vi hos Panduro har et ansvar overfor våre kunder for at alle våre produkter er produsert under akseptable arbeidsforhold og med respekt for menneskerettighetene.

Leverandørene er ansvarlige for å sørge for at all produksjon av varer er i overrensstemmelse med:

- 1) FNs konvensjon om menneskerettigheter
- 2) FNs konvensjon om barns rettigheter
- 3) ILOs konvensjoner om arbeidsvilkår og rettigheter på arbeidsplassen

Leverandøren har også ansvar for at hele virksomheten overholder relevant nasjonal lovgivning. Panduro arbeider for å sikre at ingen som er involvert i produksjonen av våre produkter, har brutt menneskers rettigheter eller at de har vært utsatt for fysisk eller psykisk lidelse. Kravene er regulert i vår Code of Conduct , som er et av våre viktigste styringsdokumentert.

Diskriminering

For oss er det viktig at ansatte hos våre leverandører ikke diskrimineres på arbeidsplassen på grunn av etnisitet, kjønn, religion, politiske meninger, nasjonalitet, sosial bakgrunn eller annen tilsvarende årsak. I tillegg skal alle ansatte med tilsvarende erfaring og kvalifikasjoner motta lik lønn for likeverdig arbeid.

Panduros krav om at diskriminering ikke skal forekomme, er regulert i vår Code of Conduct, som blant annet er basert på ILO-konvensjonene 100 og 111.

Arbeid mot korrupsjon

Gjennom vår virksomhet påvirker vi samfunnet, og derfor er det viktig for Panduro å drive virksomheten med høy forretningsetikk. For ansatte og leverandører er det ikke tillatt å tilby, be om eller motta en uberettiget belønning i forbindelse med Panduros virksomhet. Vi følger de regler for gaver og belønning som er beskrevet av organisasjonen Institutet Mot Mutor. Panduro har i 2018 tatt med en separat klausul som gjelder arbeid mot korrupsjon i vår Code of Conduct som alle leverandører av produkter skal undertegne for å kunne samarbeide med Panduro.

10. desember 1948 ble FNs verdenserklæring om menneskerettigheter vedtatt. For første gang fikk verden en overenskomst som anså alle mennesker som frie og likeverdige.

